

UDC 339.94

GENERALIZED MODEL OF DECISION-MAKING FOR INTERNATIONALIZATION OF ENTERPRISES

I. Alekseev, D.E., Prof., Lviv Polytechnic National University, alekseev@lp.edu.ua

P. Ilchuk, Ph.D (Econ.), Ass. Prof., Lviv Polytechnic National University,

ilchukpaul@mail.ru

Research methodology. The methodological basis of the research is the principles, methods and techniques of scientific research. The following methods used in the study: systematic, abstraction, generalization, logical, correlation, and such techniques as statistical clustering, economic comparisons, and graphic analogy. As a result of the study, decision-making process is modeled and graphically presented for internationalization of enterprises, the practical application of theoretical propositions for developed model is completed.

Results. The necessity of making management decisions regarding the internationalization of enterprises using the same common model is proved, allowing unification and incorporation of previous managerial experience. The basic stages and relationships of modeling decision-making process for internationalization of enterprises are defined and these processes are modeled by the example of Ukrainian machine-building enterprises. Theoretical principles and practical bases for common process of evaluation of internationalization of enterprises, evaluating the effectiveness of the enterprise (including by operating in foreign markets), the relationship between the degree of internationalization and its performance are revealed.

Novelty. Common model of decision-making for internationalization of enterprises is developed, which allows formation of precise and universal methodological recommendations for internationalization of all types of enterprises, each stage of the developed model is detailed, and it is proved that the model is continuous in time, as evidenced by feedback on individual stages.

Practical value. Using common model for decision-making for internationalization of enterprise will improve the quality of management decisions and meeting the real requirements of the enterprise activity, and facilitate obtaining competitive advantage in foreign markets provided the internationalization of enterprises as a result of timely and adequate adjustment internationalization

according to the effectiveness of enterprise based on the actual type of the relationship between these parameters.

Keywords: internationalization, model, decision-making, internationalization degree, activity effectiveness, relationship.

Literature

1. Полонський Д. А. Теоретичні засади дослідження конкурентних систем за умов інтернаціоналізації / Д. А. Полонський // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 4. – С. 170–175.
Polonskyi D. A. *Teoretychni zasady doslidzhennia konkurentnykh system za umov internatsionalizatsii* [Theoretical basis of the study of competitive conditions for internationalization] / D. A. Polonskyi // *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*. – 2013. – № 4. – P. 170–175.
2. Орловська Ю. В. Світовий досвід підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі стратегій інтернаціоналізації / Ю. В. Орловська, Г. В. Дугінець, Р. А. Аліев // Економічний простір. – 2013. – № 74. – С. 42–52.
Orlovska Yu. V. *Svitovyj dosvid pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidprijemstva na osnovi stratehii internatsionalizatsii* / Yu. V. Orlovska, H. V. Duhinets, R. A. Alieiev [International experience increasing enterprise competitiveness through internationalization strategies] // *Ekonomichnyi prostir*. – 2013. – № 74. – P. 42–52.
3. Воробйов Є. М. Теоретичні аспекти дослідження принципу багатоваріантності прийняття управлінських рішень за умов трансформаційного стану економіки / Є. М. Воробйов, І. М. Кадикова, І. А. Сорокіна // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. – 2008. – № 2. – С. 13–22.
Vorobiov Ye. M. *Teoretychni aspekty doslidzhennia pryntsypu bahatovariantnosti pryniattia upravlynskykh rishen za umov transformatsiynoho stanu ekonomiki* / Ye. M. Vorobiov, I. M. Kadykova, I. A. Sorokina [Theoretical aspects of the study of the principle of multiple decision-making under conditions of transformation of the economy] // *Ekonomika ta upravlinnia pidprijemstvamy mashynobudivnoi haluzi*. – 2008. – № 2. – P. 13–22.
4. Коваленко О. С. Щодо ролі методів і моделей прийняття управлінських рішень у процесі розробки стратегії економічного розвитку сучасних підприємств / О. С. Коваленко // Наукові праці МАУП. Сер. : Економічні науки. Психологічні науки. – 2013. – Вип. 2. – С. 97–100.
Kovalenko O. S. *Shchodo roli metodiv i modelei pryniattia upravlynskykh rishen u protsesi rozrobky stratehii ekonomichnoho rozvitu suchasnykh pidprijemstv* [Regarding the role of methods and models of decision-making in the development of modern economic development strategy of enterprises] / O. S. Kovalenko // Naukovi pratsi MAUP. Ser.: Ekonomichni nauky. Psykholohichni nauky. – 2013. – Вип. 2. – P. 97–100.
5. Івашків І. Аналіз основних етапів з прийняття рішень по виходу організації на зовнішні ринки / І. Івашків // Галицький економічний вісник. – 2013. – № 4. – С. 222–228.
Ivashkiv I. *Analiz osnovnykh etapiv z pryniattia rishen po vykhodu orhanizatsii na zovnishni rynky* [Analysis of the main stages of decision-making in an output of the external markets] / I. Ivashkiv // *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. – 2013. – № 4. – P. 222–228.
6. United nations conference on trade and development. World investment report 2014. Investing in the SDGs: an action plan. Available at: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf.
7. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://smida.gov.ua/>
Ofitsiynyy sayt Ahentstva z rozvityku infrastruktury fondovooho rynku Ukrainy [Elktronnyy resurs] // Rezhim dostupu: <http://smida.gov.ua/>
- Official website of the Agency for the development of infrastructure stock market of Ukraine. Available at: <http://smida.gov.ua/>
8. Bausch A. The effect of context-related moderators on the internationalization-performance relationship: evidence from meta-analysis / A. Bausch, M. Kirst // Management international review. – 2007. – Vol. 47, Iss. 3. – P. 319–347.
9. Thomas D. E. International diversification and firm performance in Mexican firms: a curvilinear relationship? / D. E. Thomas // Journal of Business Research. – 2006. – Vol. 59, Iss. 4. – P. 501–507.

10. Qian G. The performance implications of intra- and inter- regional geographic diversification / G. Qian, T. Khoury, M. Peng, Z. Qian // Strategic management journal. – 2010. – Vol. 31, Iss. 9. – P. 1018–1030.